

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 P 180211 21 Rev
Sarajevo, 7.9.2021. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Snježane Malešević, kao predsjednice vijeća, Fatime Imamović i Mirjane Dević, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice-protivtužene (dalje tužiteljica) M.P. iz S. ..., koju zastupa punomoćnik Bahrudin Herenda, advokat iz Sarajeva, Ulica Alipašina broj 28, protiv tuženog-protivtužitelja (dalje tuženi) M.Š. iz V..., sa boravištem u Č..., radi isplate po tužbi, v.s. 21.802,00 KM i isplate po protivtužbi, v.s. 36.400,00 KM, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 P 180211 16 GŽ od 25.5.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 7.9.2021. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 P 180211 06 P od 16.10.2015. godine tuženom je naloženo da tužiteljici isplati iznos od 21.802,00 KM, na ime otuđenog suvlasničkog dijela od ½ poslovnog prostora u S..., kao predmeta bračne stečevine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 26.4.2004. godine do isplate, te da joj nadoknadi troškove postupka u iznosu od 2.160,00 KM, dok je tužbeni zahtjev u pogledu preostalih troškova postupka odbijen kao neosnovan (stav prvi). Primljeno je na znanje povlačenje dijela tužbenog zahtjeva za potraživanje iznosa od 8.432,23 KM na ime ulaganja u isti poslovni prostor sa zakonskom zateznom kamatom i iznosa od 2.250,00 KM na ime isplaćenog duga trećem licu, sa zakonskom zateznom kamatom (stav drugi). Odbijen je kao neosnovan protivtužbeni zahtjev da se tužiteljica obaveže da isplati tuženom iznos od 18.400,00 KM na ime zakupnine i korištenja istog poslovnog prostora za period od 1.4.1992-26.4.2004. godine, iznos od 8.000,00 KM na ime otuđenja suvlasničkog dijela od ½ nekretnine upisane u K.O. B., kao predmeta bračne stečevine, te iznosa od 10.000,00 KM na ime korištenja i otuđenja suvlasničkog dijela od ½ ofset mašine tipa Rotoprint R-40 formata A-4, kao predmeta bračne stečevine (stav treći).

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 P 180211 16 GŽ od 25.5.2016. godine žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Protiv drugostepene presude reviziju je blagovremeno izjavio tuženi zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpunog utvrđenog činjeničnog

stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji i drugostepena presuda preinači na način da se tužbeni zahtjev odbije u cijelosti, a usvoji protivtužbeni zahtjev ili da se drugostepena presuda ukine, te predmet vrati na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u reviziji i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu ZPP-a), koji se u ovom predmetu primjenjuje na osnovu člana 106. stav 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku², ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Neosnovani su revizijski prigovori da pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim žalbenim navodima, a čime da su u donošenju iste učinjene povrede odredaba parničnog postupka iz člana 209. ZPP-a. Suprotno takvim prigovorima, drugostepeni sud je, odlučujući o žalbi tuženog, odgovorio na sve odlučne žalbene prigovore koji se odnose na nedostatak stranačke sposobnosti tužiteljice, urednosti i preinake tužbe, nadležnosti suda i omogućavanje ravnopravnosti stranaka u postupku, dajući pri tome valjane, iscrpne i razumljive razloge (strana 7, pasus drugi), koje u cijelosti prihvata i revizijski sud.

U pobijanoj presudi drugostepeni sud je otklonio žalbene navode tuženog u pogledu prigovora nedostatka aktivne legitimacije tužiteljice utvrđenjem da su tužiteljica i tuženi suvlasnici bračne stečevine, koju su posjedovali i prodali, u odnosu na koju svako od njih potražuje isplatu, te pri tome otklonio i žalbeni prigovor istaknut u pravcu pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, kojeg ponavlja tuženi i u reviziji, a koji razlog, kao revizijski, nije dozvoljen (član 240. stav 2. ZPP-a).

Zbog iznesenog, nije ostvaren revizijski razlog povrede odredaba parničnog postupka.

Predmet spora je zahtjev tužiteljice za isplatu iznosa od 21.802,00 KM, a tuženog za isplatu iznosa od 36.400,00 KM. Ti iznosi predstavljaju polovinu vrijednosti ostvarenih prodajom nekretnina i djelimično njihovim korištenjem, te pokretnih stvari za koje stranke tvrde da predstavljaju bračnu stečevinu.

U postupku je utvrđeno da je brak tužiteljice i tuženog, kao supružnika, razveden 1.7.1994. godine, da je u pravosnažno okončanoj parnici iz 2003. godine utvrđeno da bračnu stečevinu stranaka predstavljaju nekretnine – poslovni prostor u S..., površine 27,48 m², zemljište površine 1110 m² KO B. i ofset mašina tipa Rotoprint R-40, formata A-4, sa utvrđenim suvlasničkim dijelovima stranaka na ovoj imovini od po ½, da je tužiteljica, nakon razvoda braka i faktičkog prekida bračne zajednice sa tuženim, koristila predmetni poslovni prostor, te jedno vrijeme izdavala u

¹ Službene novine FBiH br. 53/03, 73/05 i 19/06

² Službene novine F BiH broj 98/15

zakup do tačno neutvrđenog dana 2003. godine, kada je poslovni prostor predala tuženom, koji je isti nastavio koristiti i izdavati u zakup, da bi ga 26.4.2004. godine prodao trećem licu, s tim da je u Ugovoru o kupoprodaji naveden iznos kupoprodajne cijene od 27.500,00 KM, a da je stvarna cijena za koju je prodao poslovni prostor po izjavi tuženog 40.000,00 KM, a po procjeni nadležnog poreznog organa 43.604,00 KM, koji iznos predstavlja osnovicu za razrez poreza na promet nepokretnosti utvrđen od općinske komisije. Nadalje je utvrđeno da je tužiteljica parcelu, kao bračnu stečevinu, prodala 1999. godine, a predmetnu mašinu nakon rata, za koju prodaju je tuženi saznao 2003. godine.

S obzirom da parnične stranke smatraju da je svako od njih prodajom spornih nekretnina i pokretnih stvari raspolagao i suvlasničkim dijelom onog drugog, sporno je da li tužiteljici i tuženom pripadaju iznosi koji odgovaraju polovini tržišne vrijednosti nekretnina i pokretne stvari, prodajom kojih je omogućeno trećim licima da steknu pravo vlasništva i sporni njihov udio, te da li je nastupila zastara potraživanja utuženih iznosa koje je postavio tuženi.

Nižestepeni sudovi usvajaju tužbeni zahtjev tužiteljice kao obligacionopravni zahtjev za isplatom tržišne vrijednosti $\frac{1}{2}$ predmetnog poslovnog prostora i kao zahtjev za naknadu štete iz člana 154. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima³ (u daljem tekstu ZOO), kako obrazlaže prvostepeni i prihvata drugostepeni sud, jer da je tuženi tužiteljicu „oštetio u vrijednosti njenog suvlasničkog dijela“, te kao zahtjev za neosnovano obogaćenje iz člana 210. ZOO jer da je njena imovina neosnovano umanjena za vrijednost njenog suvlasničkog dijela. Po istom osnovu odbijaju protivtužbeni zahtjev polazeći od stava da je protivtužba u ovom predmetu podnesena 2014. godine, dakle nakon proteka subjektivnog roka od tri godine od saznanja za štetu, odnosno protekom pet godina od nastanka štete – član 376. stav 1. 2. ZOO.

U vezi sa pravnim pitanjem koje se odnosi na pravni karakter novčanog zahtjeva suvlasnika nekretnine prema drugom suvlasniku koji je otuđenjem stekao određeni novčani iznos, te s tim u vezi pitanje zastare potraživanja tuženog, ovaj sud ističe da pravo suvlasnika na diobu stvari prestaje valjanim otuđenjem te stvari (što među strankama nije bilo sporno), dakle, prestankom suvlasništva, pa zbog toga zahtjev suvlasnika za isplatu vrijednosti suvlasničkog dijela otuđene stvari može imati pravnu prirodu zahtjeva za naknadu štete – umanjenje imovine suvlasnika u smislu odredbe člana 155. ZOO, a s tim pravom može biti kumulirano pravo tražiti nadoknadu vrijednosti ostvarene koristi zbog sticanja bez osnova – član 210. ZOO.

Po ocjeni ovog suda, nižestepeni sudovi su pravilno o predmetu spora, a na osnovu izloženih činjeničnih utvrđenja, sudili uz ocjenu da potraživanje tužiteljice, kako ga je postavila, predstavlja potraživanje naknade štete i pravilno su tužbeni zahtjev usvojili, a odbili protivtužbeni zahtjev zbog zastarjelosti potraživanja. Pravilno je pri tome zahtjev tužiteljice ocijenjen kao obligacionopravni zahtjev na isplatu. Tužiteljica je, nalazeći da je štetnom radnjom tuženog izgubila pravo na stvarnopravni zahtjev u odnosu na bračnu stečevinu, postavila obligacionopravni zahtjev na isplatu, ukazujući

---

³ Službeni list RBiH 2/92, 13/93 i 13/94, Službene novine FBiH broj 3/2003 i 42/11

na protivpravno postupanje tuženog i na njegovu odgovornost za štetne posljedice takvog postupanja.

Zbog toga su neosnovani revizijski navodi tuženog da tužiteljici pripada polovina kupoprodajne cijene iz ugovora – 13.500,00 KM. Tužiteljici pripada novčani iznos koji odgovara polovini tržišne vrijednosti te nekretnine, a nije relevantno za koji iznos je tuženi prodao poslovni prostor jer tužiteljica svoj zahtjev ne zasniva na isplati ½ kupoprodajne cijene.

Materijalno pravo je pravilno primijenjeno i kada je protivtužbeni zahtjev odbijen zbog zastarjelosti, s tim što se i zahtjev tuženog ima riješiti kao naknada štete jer je i tuženi tokom postupka tvrdio da je tužiteljica protivpravno otuđila njegov suvlasnički dio od ½ u zemljišnoj parceli i mašini – pokretnoj stvari i time da je umanjena njegova imovina. Međutim, s obzirom da je tuženi najkasnije 2003. godine znao za predmetnu štetu, njen obim i za lice koje bi za tu štetu moglo odgovarati – tužiteljicu i da je tada već bio u mogućnosti i imao pravo zahtijevati naknadu štete, kojeg je postavio 30.1.2014. godine, dakle, izvan zastarnog roka iz odredaba člana 376. ZOO, to je prigovor zastare njegovog potraživanja osnovan.

Tuženi povoljniju poziciju ne bi ostvario ni da se o njegovom zahtjevu sudilo kao o zahtjevu za isplatu osnovom stečenog bez osnova prema odredbama iz člana 210. ZOO. Te odredbe podrazumijevaju (a da bi se radilo o institutu sticanja bez osnove) da je osoba od koje se zahtijeva vraćanje nešto stekla, odnosno da je dio imovine jedne osobe na bilo koji način prešao u imovinu druge osobe – ili da se ta druga osoba ne osnovano okoristila za ono što je stekla i što bi imala vratiti, a što je i ovdje slučaj, u takvoj bi situaciji zahtjev tuženog bio neosnovan pozivom na petogodišnji rok zastare iz odredbe člana 371. ZOO, koji se primjenjuje za potraživanje utemeljeno na odredbi člana 210. ZOO.

Kako se nisu ostvarili razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, a niti je učinjena povreda odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je revizija, na osnovu odredbe iz člana 248. ZPP-a, odbijena kao neosnovana.

Predsjednica vijeća
Snježana Malešević, s.r.